

Floraen i nedlagt grusgrav Gammelrand, Vestsjælland

En del af det undersøgte areal set mod syd fra Gammel Skovvej vest for Bjergsted Bakker
Foto HGC

Carsten Clausen og Hans Guldager Christiansen
Oktober 2018

Indledning

Gammelrand ligger i det store råstofgraveområde ved Bjergsted og Stenrand, hvor der har været gravet grus i mange år. I de gravede områder ligger den blottede råjord åben for mange kræsne plantearter, som klarer sig godt på de stenede og grusede arealer (Hiorth og Tofft 2014). Mange af dem er planter, som er trængte i den øvrige fede sjællandske muld.

Vi er glade for at have fået lov til at botanisere i området, og vi takker ejeren Ole Pedersen varmt. Også tak til Anne Bronée for værdifuld hjælp.

Bemærk, at der ikke er offentlig adgang til arealet!

Naturgrundlaget for Gammelrand

I istiden for 17.000-18.000 år siden skubbede ”Bælthav Isstrømmen” en masse materiale sammen foran isranden, som blev til Bjergsted Bakker. Det vældige bakkeparti er op til 87 m højt. Foran bakken løb vandet fra den smeltende gletsjer ud over den foranliggende flodslette (Krüger 2006). Tættest på gletsjeren findes det groveste materiale, og derfor er jorden her ved Bjergsted Bakker så rig på sten og grus og meget velegnet til råstofgravning.

Vores undersøgelse

Det undersøgte areal fremgår af det med rødt markerede område på figur 1. Vi har besøgt stedet en til to gange månedligt fra tidligt forår og til september 2018. Vores navngivning af planter følger Den Nye Nordiske Flora (Mossberg og Stenberg 2007).

Figur 1. Luftfoto af det undersøgte område indtegnet med rødt.

Landskabet

Det undersøgte område ses af figur 1 indtegnet med rødt, og af foto på forsiden, set mod syd. Landskabet er formet af råstofgravningen, som har skabt store søer og stejle skrænter.

Landskabet mod nord og nærmest Gl. Skovvej er gravet sidst (se forsiden). Man kan på fotos fra "Danmarks Arealinformation" se, at mod nord blev der gravet fra omkring 2006. Den lille sø imod nordøst (forrest på forsidefoto og figur 2) var færdiganlagt i 2012.

Midt i terrænet (se forsiden) og øst for huset blev der gravet tidligere, dvs. fra omkring 2004 og før. Her er tilgroningen med høje urter som Rejnfan og buske som Havtorn længere fremskreden end på området imod nord.

Skrænterne i det nordlige område vender imod syd og vest. I bunden af det gravede område ligger de store søer, som i hvert fald i det ekstremt tørre år 2018 var delt i en sydlig stor sø, en nordvestlig stor sø og så nogle lave og tidvist våde områder imod øst. Den lille og lavvandede sø mod nordøst (forrest på forsidefoto og figur 2) var i 2018 nærmest halveret i størrelse.

Floraen på det undersøgte areal

De sidst gravede sydvendte skrænter nærmest Gl. Skovvej består mest af ren råjord, som er fuld af sten. Om sommeren bager solen næsten lodret ind på den sydvendte skrænt, og den er udsat for ekstrem udtørring. Her kan kun vokse planter, som tåler udtørring. Der er mange enårige arter som Tidlig- og Udspærret Dværgbunke, Stor Væselhale, Blød Hejre og Femhannet Hønsetarm. Alle var de helt svedet af på vores besøg først i juni efter 5 ugers sol fra morgen til aften. Af andre, typiske og flerårige arter vokser der Blåmunke, Håret Høgeurt, Alm. Sølv-Potentil, Alm. Kongepen, Alm. Rundbælg, Mark-Tusindgylden og Fladstrået Rapgræs. Senere på sommeren dominerede især Vild Gulerod, og der er også Gul Evighedsblomst. I august var skrænten gul af den ualmindelige Ru Bittermælk og grøn af dens rosetter, som vil blomstre det følgende år.

Også de vestvendte skrænter er præget af mange tørketålende planter. Længere imod syd er den vestvendte skrænt bevokset af højere vegetation som Rejnfan, Brombær, Gyldenris mv. Her har skrænterne ligget hen siden ca. 2004 og skrænterne gror efterhånden mere til. Havtorn og Slåen er her også, og de er også med til at danne krat.

Navnet Havtorn sigter til, at den vokser ved havet. Men Havtorn trives godt her i råstofgravens ret kalkrige grus med masser af lys. Den breder sig stærkt med rodskud fra sine vandrette rødder og danner uigennemtrængelige, stikkende krat. (Christiansen 1970). Tilmed danner den rodknolde som gør, at den kan optage kvælstof fra luften, hvilket giver den en fordel i den kvælstoffattige grus. I øvrigt er der også en hel del Havtorn på den sydvendte skrænt. Således er Havtorn et problem for grusgravens mange nøjsomme arter. Havtorn har normalt orangefarvede bær, vi fandt større bestande, hvor bærrerne var mere rødlige, måske en afart?

Det nordøstlige, lavvandede vandhul (figur 2) er halvvejs dækket af Svømmende Vandaks. Søens bund er næsten dækket af Kransnålalge (*Chara* sp.). De laveste dele af vandhullet består af blottet lerbund. Den 24. juli 2018 var der desuden mange eksemplarer af grøn frø og unger i hundredevis. Søen er en meget værdifuld lokalitet.

Figur 2. Den lavvandede sø imod nordøst. Foto HGC

Imellem den lavvandede sø og den noget større sydlige sø ligger området nærmest som et rigkær. De blottede partier på lerbund glider over i lave og tidvis vanddækket bund med meget Alm. Sumpstrå og mos. På lidt højere partier kommer flere plantearter til, herunder den værdifulde Butblomstret Siv, (se senere). Andre arter er f.eks. Knop-Siv, Kær-Dueurt, Blågrøn Star, og der er også en del forskellige pile-arter. Men ellers virker området ikke så rigt som i kær andre steder, i forhold til at der gror Butblomstret Siv. Men kæret her er heller ikke så gammelt, så med tiden kan det udvikle sig til noget endnu bedre.

Figur 3. Mod venstre ses den sydlige sø og til højre ligger en bid af søen øst for det fritliggende hus. Foto HGC

Øst for det fritliggende hus er der en sø, som i hvert fald i år på grund af tørken var uden forbindelse med den store, sydlige sø. Rørsumpen her består hovedsagelig af Smalbladet Dunhammer og Tagrør. Den store, sydlige sø har en rørskov, som mest består af Tagrør. Østbredden er et stykke sydpå lettere tilgængelig, idet søen her er lavvandet. I søen sås store mængder af Aks-Tusindblad og også Liden Vandaks og Alm. Vandranunkel. På de lave bredder ses fine store bevoksninger af Sump-Evighedsblomst (figur 4), og vi fandt Åben Abeblomst i ca. 30 eksemplarer, den er ikke tidligere set i Vestsjælland (se senere). Vi fandt også en del Tadder-Vikke her, også den er ny for dette område af Vestsjælland.

Figur 4. Sump-Evighedsblomst. Foto HGC

Figur 5. Sekspletet Køllesværmer. Foto HGC

Vi har fundet i alt 185 urter og 42 buske og træer i Gammelrand. Den samlede floraliste står bagerst i rapporten. Her har vi også noteret de fugle, sommerfugle mv. som vi tilfældigvis er stødt på. Blandt de fundne arter er der ingen nationalt rødlistede planter. Derimod er insektet Sekspletet Køllesværmer Næsten Truet (NT) i Danmark (se figur 5). Og mark-firben er på Habitatdirektivets bilag 4 (EU), som er dyr, der kræver streng beskyttelse.

Til gengæld har vi fundet to regionalt rødlistede plantearter samt et betragteligt antal positiv-arter, i alt 43 stk. Herunder kommer en gennemgang af nogle af de interessante arter, vi har fundet.

Regionalt rødlistede arter

Liden Siv er regionalt Næsten Truet (NT) i Leth (2006). I Jylland er den almindelig, men på Sjælland er den ret sjælden (Hartvig 2015). Den står på lerholdig jord med sjapvand syd for det fladvandede vandhul.

På Vestsjælland findes Liden Siv især på Eskebjerg Vesterlyng, og ellers er den kun fundet få steder. Vi har bl.a. fundet den ved Tissø, hvor den ikke tidligere er registreret fra. Dog er den pga. sin lidenhed sandsynligvis underrepræsenteret. Sikkert er det, at den er gået kraftigt tilbage i regionen. Den er særdeles følsom over for næringsstof-tilførsel (Leth 2006). Vi fandt den på leret bund i kanten af vand.

Liden Vandaks anses for at være regionalt Næsten Truet (Leth 2006), idet den kun er fundet 7 steder i Vestsjælland. Men den nye "Danmarks Vandplanter" skriver om Liden Vandaks, at den er "Udbredt og ret almindelig i stort set hele landet" (Schou et al. 2017). Så nyere undersøgelser viser, at vurderingen af i Leth (2006) er for negativ. Peter Leth skriver i øvrigt også, at " ... det er sandsynligt, at den findes yderligere nogle steder."

Positiv-arter

Vi har fundet 43 positiv-arter i Gammelrand. "Positiv-arter" er arter, som er knyttet til beskyttede eller typiske naturtyper. Positiv-arter indikerer naturkvalitet (Leth, 2006).

I tabellen herunder står alle de positiv-arter, vi har fundet på det undersøgte område.

Positiv-art	Kategori
Aks-Tusindblad	SP
Alm. Gyldenris	AP
Alm. Hjertegræs	AP
Alm. Hvene	AP
Alm. Knopurt	AP
Alm. Rundbælg	AP
Alm. Vand-Mynte	AP
Alm. Vandrunkel	AP
Bakke-Tidsel	HP
Blågrøn Star	AP
Blåmunke	AP
Butblomstret Siv	SP
Dunet Dueurt	AP
Fladstrået Rapgræs	AP
Fåre-Svingel	AP
Gul Evighedsblomst	AP
Hare-Kløver	HP
Hare-Star	HP
Håret Høgeurt	AP
Knold-Ranunkel	AP
Knop-Siv	AP

Kornet Stenbræk	AP
Kær-Dueurt	AP
Kær-Snerre	AP
Kær-Svovlrod	AP
Mark-Bynke	AP
Mark-Frytle	AP
Mark-Krageklo	AP
Mark-Tusindgylden	UP
Pigget Star	HP
Ru Bittermælk	SP
Skov-Fladbælg	HP
Stor Knopurt	AP
Svømmende Vandaks	AP
Tidlig Dværgbunke	AP
Top-Star	AP
Udspærret Dværgbunke	UP
Vellugtende Gulaks	AP
Vår-Star	UP
Vår-Vikke	HP
Skov-Æble	HP
Æble-Rose	AP
Øret Pil	HP

Tabel 1. Positiv-arter fra Gammelrand.

AP: Almindelig positiv-art

HP: Hist-og-her positiv-art

UP: Ualmindelig Positiv-art

SP: Sjælden positiv-art

Omtale af nogle udvalgte arter

Butblomstret Siv regnes for en Sjælden Positiv-art af Leth (2006). Den er tidligere fundet i Gammelrand mose af Peter Leth i 2005, af Jon Feilberg i 1999 og af Henry Nielsen 1995, både imod nord og syd i mosen (Leth 2006). Også vi fandt den langs den sydlige sø (Gammelrand syd) her i 2018, og tilmed fandt vi den adskillige steder i rigkæret mod nord og tæt på Gammel Skovvej. Da dette område er gravet ud efter 2008, har Butblomstret Siv spredt sig til disse områder indenfor de sidste 10 år.

Butblomstret Siv er en interessant art, da den indikerer tilstedeværelsen af et "Ekstremrigkær". Planthesamfundet "Ekstremrigkær" betegner i lidt ældre litteratur moser og kær med et højt kalkindhold, med et veludviklet mos-lag og med et højt antal blomsterplanter. Ekstremrigkær defineres af indikatorplanterne (skillearterne): Sump-Hullæbe, Butblomstret Siv, Langakset Trådspore, Pukkellæbe, Mygblomst, Melet Kodriver, Rust-Skæne og Sort Skæne. Er blot én af disse arter til stede, så er kæret et ekstremrigkær.

Inddelingen af kær bygger på en opfattelse af kær, som benyttedes i Sverige. Kærtyperne blev først grundigt præsenteret i Danmark af Jørgen Jensen i storværket "Danmarks Natur" (Jensen 1970). I erkendelse af netop ekstremrigkærenes store botaniske betydning, blev der i 1987 sat en registrering i gang af alle Danmarks ekstremrigkær, af Peter Wind (Wind 1988). Ved denne undersøgelse og senere opfølgning blev i alt registreret 331 lokaliteter i Danmark, hvor én eller flere af skillearterne er til stede (Wind 1992).

I dagens opfattelse af planthesamfund benyttes oftere naturtyper, som de er defineret af EU, og her betegnes naturtypen bredere som et "Rigkær", (Naturtype 7230 Alkaliske lavmose), dog med tilføjelsen: "En sjælden variant er ekstremrigkær, som findes på særligt kalkrig bund" (Miljø- og Energiministeriet 2000). Så ekstremrigkær-opfattelsen lever stadig.

Ru Bittermælk er en regional "Sjælden Positiv-art"(se figur 6). Den var indtil 2006 fundet 9 steder i Vestsjællands Amt, og alle fund var dengang gjort på kystskrænter (Leth 2006). Tidligere endnu var den på den regionale rødliste som "sjælden" (R) (Leth 1997).

Grunden til at vi synes, den skal have en særlig omtale, selv om den ikke er rødlistet, er fordi den her i grusgraven findes i så enorme mængder på den sydvendte skrænt op til Gl. Skovvej, at det er meget bemærkelsesværdigt. I august og september er skrænten nærmest gul af Ru Bittermælk, og jorden er grøn af de mange rosetter, som næste år vil skyde op og blomstre. Gammelrand er en meget vigtig indlandslokalitet for denne ret sjældne plante.

Figur 6. Ru Bittermælk, som kendes på de ydre kurveblade, som er mere eller mindre korte og udstående. Foto CC

Åben Abeblomst er en Nordamerikansk art, som har været dyrket i Danmark siden midten af 1800-tallet (se figur 7). Den er ikke rødlistet, da den ikke er hjemmehørende i Danmark. Nu er den forvildet og ret almindelig i to velafgrænsede områder i Midtjylland. I Atlas Flora Danica-undersøgelsen er den kun fundet på det østlige Sjælland (Hartvig 2015). Vi fandt ca. 30 stk. på bredden af den sydlige store sø, på østbredden. Dette er os bekendt det første fund af Åben Abeblomst på det vestlige Sjælland.

Figur 7: Åben Abeblomst og den blå Eng-Forglemmigej. Foto HGC

Tadder-Vikke er heller ikke rødlistet, og den er ifølge Atlas Flora Danica ikke tidligere fundet i den midterste del af Vestsjælland. På de sydlige og østlige dele af Øerne er den ret almindelig (Hartvig 2015). Vi har også fundet den ved Bromølle kro langs landevejen.

Sammenfatning

Råstofgrave kan være vigtige naturområder. Det gælder således også Gammelrand med dens næringsfattige, stenede skrænter og med store og små søer i råstofgravens bund. Mange små, nøjsomme planter er gået kraftigt tilbage især på de rigere lerjorde på Øerne (Sand-Jensen m.fl. 2018). Gammelrand er blandt nogle af de få steder, hvor nøjsomme planter klarer sig godt. På de syd- og vestvendte skrænter vokser ganske mange varmetålende arter, hvoraf en del er positiv-arter. Herunder den ualmindelige positiv-art Mark-Tusindgylden og ikke mindst den sjældne positiv-art Ru Bittermælk, som gror på den sydvendte skrænt i stor mængde. Der er mark-firben på skrænterne og vi så også en Seksplettet Køllesværmer.

Den lille, fladvandede og næringsfattige sø imod nord er klar og fuld af kransnålalger i bunden og med Svømmende Vandaks i overfladen. I søen sås et ualmindeligt stort antal grøn frø. De større søer er også fulde af liv. Blandt planterne bemærkede vi bl.a. Liden Vandaks og Aks-Tusindblad. På bredden vokser Åben Abeblomst i beskeden mængde. Den er ikke tidligere set i Vestsjælland. De våde partier mellem søer indeholder rigkær med bl.a. Butblomstret Siv, en sjælden positiv-art og den regionalt rødlistede (NT) Liden Siv.

Selv næringsfattige arealer som her i Gammelrand gror med tiden til. Pilebuskene på de lave, våde partier bidrager negativt hertil, hvilket også Havtorn på skrænterne gør. En delvis afgræsning vil på sigt være til gavn for de planter der trives på de næringsfattige områder.

Evt. henvendelse: carsstenbclausen@hotmail.dk

Litteratur

Christiansen, Mogens Skytte (tekst) og Henning Anthon (tegning) 1970: Danmarks vilde planter. - Politikens Forlag.

Hartvig Per 2015: Atlas Flora Danica. - Gyldendal

Hiorth, Thomas M. og Jesper Tofft 2014: Bjergsted Grusgrave. I: Jesper Tofft (red) 2014: Mere natur i råstofgrave. - KTC - Kommunalteknisk Chefforening og EnviNa – foreningen af miljø, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige.

Jensen, Jørgen 1970: Engene. Fattigkær og rigkær. I: Böcher, Overgaard Nielsen og Schou 1970: Danmarks Natur bd. 7. Hede overdrev og eng. - Politikens Forlag.

Krüger, Johannes 2006: Nutidens landskab. I: Sand-Jensen, Kaj (red) 2006: Naturen i Danmark. Geologien. - Gyldendal.

Leth Peter 2006: Status for Vestsjællands Flora 2006 – en kommenteret regional rødliste og positivliste. - Dansk Botanisk Forenings hjemmeside (www.botaniskforening.dk).

Leth, Peter 1997: Regional rødliste over særligt beskyttelseskrævende karplanter i Vestsjællands Amt 1997. - Natur og Miljø, Vestsjællands Amt.

Miljø- og Energiministeriet 2000: Danske naturtyper i det europæiske NATURA 2000 netværk. – Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. København.

Mossberg Bo & Lennart Stenberg 2005 og 2007: Den Nye Nordiske Flora. - Gyldendal. På dansk ved Jon Feilberg.

Sand-Jensen, J. C. Schou, T. Finderup Nielsen, B. Moeslund, P. Holm, H. H. Bruun og L. Båstrup-Spohr 2018: Forandringer af Danmarks landskab og flora. - URT 2018:3 pp. 11-15.

Schou, Jens Christian; Bjarne Moeslund, Lars Båstrup-Spohr, Kaj Sand-Jensen 2017: Danmarks vandplanter. - BFN's Forlag.

Wind, Peter 1988: Overvågning af ekstremrigkær 1987. - Miljøministeriet. Skov- og Naturstyrelsen.

Wind 1992: Bevaring af ekstremrigkær i Danmark. - Flora og Fauna 98: 23-44. Århus.

Floraliste for Gammelrand

Et sp. efter en art betyder, at denne ikke er nærmere bestemt.

Aften-Pragtstjerne
Ager-Mynte
Ager-Padderok
Ager-Snerle
Ager-Stedmoderblomst
Ager-Tidsel
Ager-Vejbred
Akeleje
Aks-Tusindblad
Alm. Blæresmælde
Alm. Brunelle
Alm. Gederams
Alm. Gyldenris
Alm. Gåsemad
Alm. Hejrenæb
Alm. Hjertegræs
Alm. Hulsvøb
Alm. Hundegræs
Alm. Hvene
Alm. Knopurt
Alm. Kongepen
Alm. Kvik
Alm. Kællingetand
Alm. Mangeløv
Alm. Markarve
Alm. Pastinak
Alm. Rajgræs
Alm. Rundbælg
Alm. Rødknæ
Alm. Røllike
Alm. Sankthansurt
Alm. Slangehoved
Alm. Sumpstrå
Alm. Syre
Alm. Sæbeurt
Alm. Sølvpotentil
Alm. Torskemund
Alm. Vand-Mynte
Alm. Vandranunkel
Alsike-Kløver
Bakke-Forglemmigej
Bakke-Svingel
Bakke-Tidsel
Baldrian sp.
Bitter Bakkestjerne

Bjerg-Rørhvene
Blank Ærenpris
Bleg Pileurt
Blød Hejre
Blød Storkenæb
Blågrøn Star
Blåhat
Blåmunke
Bredbladet Dunhammer
Bredbladet Mærke
Bugtet Kløver
Butblomstret Siv
Cikorie
Draphavre
Dunet Dueurt
Dusk-Syre
Eng-Brandbæger
Eng-Forglemmigej
Eng-Rapgræs
Eng-Rødtop
Enårig Rapgræs
Feber-Nellikerod
Femhannet Hønsetarm
Fersken-Pileurt
Filtbladet Kongelys
Filtet Hønsetarm
Fladstrået Rapgræs
Flerårig Ærteblomst
Fliget Brøndsel
Fløjelsgræs
Foder-Vikke
Fredløs sp. (en krydsning?)
Følfo
Fåre-Svingel
Glanskapslet Siv
Glat Ærenpris
Grøn Høgeskæg
Gråbynke
Gul Evighedsblomst
Gul Iris
Gul Kløver
Harekløver
Hare-Star
Horse-Tidsel
Humble-Sneglebælg
Hvas Randfrø
Hvidkløver
Hvid Okseøje
Hvid Smalstråle

Hvid Snerre
Hvid Stenkløver
Høst-Borst
Håret Høgeurt
Kanadisk Bakkestjerne
Kanadisk Gyldenris
Kattehale
Knippe-Star
Knold-Ranunkel
Knold-Rottehale
Knop-Siv
Kornet Stenbræk
Korn-Valmue
Kors -Andemad
Korsknap
Krans-Mynte
Kruset Skræppe
Krybende Potentil
Kryb-Hvene
Kær-Dueurt
Kær-Guldarse
Kær-Snerre
Kær-Svovlrod
Lancet-Vejbred
Lav Ranunkel
Liden Klokke
Liden Siv
Liden Vandaks
Lodden Dueurt
Lupin
Lyse-Siv
Læge-Oksetunge
Løgarse
Mark-Bynke
Mark-Frytle
Mark-Krageklo
Mark-Tusindgylden
Mellembrudt Star
Muse-Vikke
Mælkebøtte sp.
Mørk Kongelys
Nikkende Brøndsel
Pigget-Star
Prikbladet Perikon
Pyrenæisk Storkenæb
Rejnfan
Roset-Springklap
Ru Bittermælk
Ru Svinemælk

Rødkløver
Rød Svingel
Sildig Gyldenris
Skov-Fladbælg
Skov-Forglemmigej
Skov-Jordbær
Smalbladet Dunhammer
Smalbladet Rødknæ
Smalbladet Vikke
Småkronet Gedeskæg
Storblomstret Hønsetarm
Stor Fladstjerne
Stor Knopurt
Stor Nælde
Stor Væselhale
Sump-Evighedsblomst
Sump-Forglemmigej
Sumpkarse
Sværtevæld
Svømmende Vandaks
Sylt-Star
Sød Astragel
Tadder-Vikke
Tagrør
Tidlig Dværgbunke
Tofrøet Vikke
Top-Star
Toårig Natlys
Tusindfryd
Tveskægget Ærenpris
Tyndskulpet Brøndkarse
Udspærret Dværgbunke
Udspærret Vinterkarse
Uldbladet Kongelys
Vejbred-Skeblad
Vellugtende Gulaks
Vild Gulerod
Vild Kørvel
Vår-Gæslingeblomst
Vår-Star
Vår-Vikke
Åben Abeblomst

Træer og Buske

Ahorn
Alm. Bjergfyr
Alm. Hæg
Alm. Røn
Alm. Skovranke
Ask
Balsam-Poppel
Benved

Brombær
Bånd-Pil
Dun-Birk
Dunet Gedeblad
Fjeld-Ribs
Glansbladet Hæg
Grå-El
Guld-Pil
Gyvel
Hassel
Havtorn
Hindbær
Klit-Rose
Korbær
Kvalkvæd
Mirabel
Navr
Paradisæble, Malus
sargentii
Rød-El
Rødgran
Selje-Røn
Skov-Elm
Skov-Fyr
Skov-Æble
Slåen
Sommerfuglebusk
Stilk-Eg
Storbladet Lind
Valnød
Vinter-Eg
Vorte-Birk
Æble-Rose
Øret Pil
Østrisk Fyr

Fugle

Blishøne
Canadagås
Fasan
Gråand
Grågås
Gråkrage
Gråstrubet lappedykker
Gærdesanger
Havesanger
Hvid Vipstjert
Hættemåge
Knopsvane
Landsvale
Lille Lappedykker
Løvsanger

Musvit
Musvåge
Ravn
Ringdue
Rørsanger
Stor Flagspætte

Andet

Admiral
Alm. Blåfugl
Alm. Vandnymfe
Aurora
Blåfugl sp.
Dagpåfugleøje
Græsrandøje
Lille Ildfugl
Lille Kålsommerfugl
Nældens Takvinge
Sekspletet Køllesværmer
Stor Kålsommerfugl
Storpletet Perlemor-
sommerfugl

Brun Frø sp.
Grøn Frø
Hare
Mark-Firben
Rådyr
Skrubtudse
Snog

Kransnålalge

Svampe

Alm. Netbladhat
Elledans Bruskhat
Mark-Champignon
Mælkehat sp.

Figur 8. Uldbladet Kongelys. Foto CC

Figur 9. Del af arealet set fra syd. Foto CC